

Otevřený dopis ředitele Design centra ČR Karla Kobosila na článek ministra Martina Římana v MFD dne 9. 11. 2007

Vážený pane ministře,

před téměř rokem jste se několikrát vyjádřil o Design centru České republiky jako o reziduu minulosti, jehož čas již odezněl. V podstatě jste se přiznal, a také publikoval, že nevíte, na co tato organizace je a zároveň jste řekl, že peníze, které „polyká“, raději rozdělíte mezi designéry, což bude – podle Vás – smysluplnější. Připomínám, že design centra nejsou odborové organizace ani agentury designérů, ale státy si je zřizují k podpoře své průmyslové produkce. Myslím, že je mojí povinností Vám, ale i čtenářům tohoto listu, vysvětlit činnost DC ČR, neboť jste mi, bohužel, nedal jedinou příležitost vyslechnout mé argumenty. Místo toho jste se rozhodl Design centrum ČR k 31. 12. 2007 zrušit.

DC ČR bylo založeno v roce 1991 ministrem Karlem Dybou a vykonávalo svoji činnost bez nejmenších připomínek všech následujících ministrů, bez ohledu na jejich stranickou příslušnost, až do tohoto roku. Organizace také bez úhony prošla všemi kontrolami a audity, včetně prověrek NKU. Když jsem se postupně setkával s řediteli design center v Evropě i jinde ve vyspělém světě, obzvláště ze začátku jsem se jich i já ptal na potřebnost těchto výhradně státních institucí v podmínkách plně rozvinutých ekonomik. Všichni bez výjimky mi potvrdili, že funkce design center je nenahraditelná, působí napříč všemi oblastmi a strukturami společnosti a soustavně kultivuje především podnikatelské prostředí, neboť design je chápán jako přidaná hodnota generovaná nejen nadanými tvůrci, ale i užitými technologiemi a také vzdělaným a informovaným managementem. A ten musí být, proto aby se udržela ta nejvyšší možná kvalita designu, soustavně informován, bez ohledu na předešlé obchodní úspěchy. Tedy nikoliv, jak píšete ve své odpovědi profesorovi Knížákovi, že „Design centrum možná mělo smysl těsně po revoluci“. Opak je pravdou a všichni, včetně odborné a podnikatelské veřejnosti, to na rozdíl od Vás vědí! V tomto směru jsem Vám již před časem zaslal informace o stanoviscích odborníků, počínaje významnými profesory a docenty, stanoviska ředitelů odborných institucí, ale také názory desítek úspěšných podnikatelů, kteří založili svoji prosperitu na designu a na spolupráci s Design centrem ČR. Je minimálně cynické, že jste tyto argumenty nevezl v potaz při svém rozhodování a připadá mi signifikantní, že jsem nebyl – až na jednu kratičkou výjimku – přizván do Vašeho sboru neodborných poradců k serióznímu jednání.

Aby byla činnost Design centra ČR plnohodnotná a kompatibilní s činností design center zemí EU a dalších vyspělých zemí, musí být jeho činnost komplexní a nelze z tohoto objemu vytrhávat pouhé jednotlivosti, jimiž hodláte od nového roku pověřit jinou instituci. Více jak sto tisíc návštěvníků výstav v našich galeriích v Praze a v Brně, po celé republice i v zahraničí, mělo každoročně možnost vidět cestu k úspěšnosti na trhu, naše výstavy designu ovlivňovaly mladé lidi k rozhodnutí se designu věnovat a nebo s ním pracovat jako podnikatelé. Tisíce čtenářů našeho časopisu a bulletinu byly informovány o všem, co se ve světě designu významného událo, jaké trendy design v současné době ženou kupředu. Za tím stojí práce desítek analytiků a specialistů na design, jejichž výstupy slouží jako aktuální informace pro podnikatele k tomu, aby design nejen akceptovali, ale především aby design, který realizují, měl ty nejvyšší ambice. Tedy ještě jednou: nejde o design jako takový, ale o design nejvyšší možné kvality. A to je ten hlavní důvod, proč design centra jsou – na rozdíl od Vašich představ – ve světě samozřejmostí.

Ani Vaše argumenty ohledně výše rozpočtu nejsou přesné a účelově pracují s „čecháčkovskou“ závistí. Průměrný příjem zaměstnance DC ČR je kousek pod hranicí platového průměru v této zemi. Rentabilita dvaceti milionů vložených do celkového rozpočtu DC ČR je mimořádně vysoká a generuje podle našich poznatků stamiliony v daních, které odvedou úspěšní výrobci do státní kasy. Chytré státy to na rozdíl od Vás vědí, a proto si svá design centra v podstatě hýčkají.

Jako ředitel této instituce jsem v průběhu let předkládal ministerstvu transformační návrhy, které by vedly k možnosti alespoň některé činnosti vykonávat komerčnější formou. I Vám jsem navrhl transformovat organizační složku státu do roviny příspěvkové organizace a nebo obecně prospěšné společnosti, snížit počet pracovníků... Znovu jsem nebyl vyslyšen, protože tuto argumentaci nechcete přijmout. Jak se sám usvědčujete v jednom z článků, nevíte, „na co Design centrum ČR je“, a to je pro naši zemi velmi špatná zpráva. Nezbyvá mi, a v tuto chvíli i většině odborné veřejnosti, věřit v lepší časy za jiného ministra. Z mezinárodního hlediska jste udělal ostudu, která se bude těžko napravovat. Vaše rozhodnutí je neodborné a má všechny znaky perverze bolševických rozhodnutí minulého století.